

Je ziet níet wat je ziet

Expositie Ze zetten de kijker graag op het verkeerde been en ze hebben beiden iets met het landschap: Hans Biezen (70) en Noortje Haegens (32) exposeren bij galerie Pennings in Eindhoven.

Rob Schoonen

Voor Hans Biezen is het exposeren van zijn werk bij galerie Pennings een soort thuiskomen. In 1979 begon Harry Pennings zijn fotogalerie namelijk met een duo-expositie, van Ralph Gibson en Hans Biezen. En nu exposeert Biezen er dus weer, op exact dezelfde locatie als destijds in wat inmiddels de oudste fotogalerie van Nederland is. Op precies de zelfde plek, want de kunstruimte heeft tijdelijk de oude plek op de begane grond betrokken.

Biezen, die in 1995 het zuiden van Nederland inruilde voor het noorden van Zweden, toont recent werk in Eindhoven. Tegelijk met de presentatie verschijnt ook het boek *Back in time*, dat schetst een fraai beeld van het rijke oeuvre van de inmiddels 70-jarige kunstenaar.

Beeldhouwer

Biezen heeft niet genoeg aan fotogra-

“
Biezens
echtgenote,
tevens muze,
komt altijd
terug in zijn
werk

▼ 'Still' uit werk van
Noortje Haegens.

fie, zoveel is duidelijk. Ofschoon vrijwel iedereen hem koppelt aan dat medium, voelt hij zich meer beeldhouwer dan fotograaf. En dus bots je in de grote ruimte van Pennings op een aantal huisjes. Grijs, betonachtige huisjes op pootjes waar je aan mag ruiken, horen en – jawel – je moet het ook zien. Want waarneeming, dat is waar Biezen al vanaf zijn academitijd druk mee is. Met dank aan Renè Margritte, die ooit stelde dat je waarneemt met je hersens, niet met je ogen. Met dat fenomeen speelt Biezen nu, nog meer dan vroeger.

In Biezens grote studio annex werkplaats maakt hij de huisjes die dienen als kader voor zijn verhalen. Soms zijn die levensgroot, maar vaker zijn ze klein. In die huisjes maakt hij tableaux of scènes en legt die vervolgens vast met een foto.

Dan zie je bijvoorbeeld een interieur met zwarte vloerdelen en een witte wanden en plafonds. In de ruimtes staan twee tafeltjes, de ene rood, de andere geel. Die laatste staat enigszins verscholen achter een wandje; een schuchter tafeltje is het die contact zoekt met zijn soortgenoot. *Tables* is uit 2014. Het werk *Marseille*, vorig jaar gemaakt, toont een ruimte met twee bogen en twee pilaren. Mede door de lichtval krijgt het werk een surrealistisch tintje.

In *Still going strong* zien we een uitgerekt silhouet van een vrouw, waarin Jet te herkennen is. Biezens echtgenote, muze en kundige regelaar komt op de een of andere manier altijd terug in het werk. Is het niet letterlijk, dan toch op de achtergrond, omdat zij altijd betrokken is bij zijn werk. In een van de andere (ge-

kleurde) huisjes of paviljoens zijn tientallen oudere foto's opgenomen. Allemaal foto's van Jet, zwart-wit. Het is een replica van een tentoonstelling die Biezen heeft gehouden bij Pennings in 1979. Het is een groot eerbetoon aan de belangrijkste vrouw in Biezens leven en geeft op een intieme manier inzicht in het leven van de kunstenaar.

Biezen zet de kijker graag op het verkeerde been, speelt met de werke-

“

Op de dag dat vlucht
MH17 neerstortte vindt
Biezen een houten
speelgoedvliegtuigje
achter zijn huis

lijkeid en grijpt graag terug op de (kunst)geschiedenis of actualiteit. Kijk maar naar het melkkannetje in *After Johannes Vermeer*. Dat staat op een krukje, dat op zijn beurt weer op een marmeren vloer staat. Marmer? Niks natuursteen. Het zijn stukjes berkenschors, eigenhandig gekapt en gesneden, want Biezen mag graag alles zelf doen. Door die stukjes schors krijg je pas inzicht in hoe groot deze ruimte is: weer heeft hij de beschouwer bij de neus.

Toeval speelt een duidelijke rol in zijn werk. *Zie After the crash*. Op de dag dat vlucht MH17 neerstortte vindt Biezen een houten speelgoedvliegtuigje achter zijn huis; een van de kinderen die er vroeger woonden, moet het hebben verloren. De kunstenaar maakte vervolgens een paviljoentje, waarin het vliegtuigje een plek krijgt, op een houten sokkel, naast andere attributen die hij ooit in de buurt heeft gevonden. En dan is het aan de beschouwer om de tweede

of derde betekenislaag van dit werk te ontdekken.

Natuur

Waar het werk van Hans Biezen altijd wel een link heeft met de natuur, is die bij Noortje Haegens (1985) altijd nadrukkelijk aanwezig. Een andere overeenkomst: ook Haegens zet de kijker graag op het verkeerde been; ze speelt graag met het fenomeen waarneming. Zoals in het werk *Between Lines* een film waarin je lijkt te kijken naar een veld met vers gemaaid gras. Tot je, heel licht, het gras ziet bewegen. Zoekend naar patronen (waar beweegt het?) ontdek je dat het gaat om de ademhaling van een persoon.

Haegens heeft iets met water, het komt vaak terug in haar werk. Ze laat nu bij Pennings een nieuwe film zien - gemaakt tijdens een werkperiode in Portugal - waarin water de hoofdrol speelt. Een vijver zie je, waar de wind het water beroerd en daardoor mooie,

kleine rimpelingen ontstaan. Die wind gaat op een bepaald moment liggen en dan zie je het gespingselid landschap rond de waterpartij. Tot de wind weer de kop optuukt en het landschap weer verschijnt. *On the way* is, zoals veel werken van Haegens, ook een rustgevende, bijna meditatieve film waar je eindeloos naar kunt kijken.

In esthetisch opzicht valt er weinig tot niets aan te merken op het werk van Haegens. En dat de *Boredom* de natuur zo prominent etaleert, strekt haar tot eer. Het nou echter fijn zijn als er een tweede (meer inhoudelijke) laag aan de films en foto's wordt toegevoegd; voorbij de esthetica, iets dat schuurt, wringt of prikt. Mogelijk kan Biezen daar iets in betekenen.

• Hans Biezen en Noortje Haegens. Galerie Pennings, Geldropseweg 61, Eindhoven. Woe 1/m za van 13.00 tot 17.30 uur. Tot 28 oktober.

◀ 'A stairway to' van
Hans Biezen, 2017-2018
PENNINGS